

Sygn. akt *I ACa 953/17*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 marca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Elżbieta Fijałkowska

Sędziowie: SSA Mikołaj Tomaszewski

SSA Piotr Górecki (spr.)

Protokolant: protokolant Halszka Mróz

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2018 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **Powiat (...)**

przeciwko **Skarbowi Państwa - Wojewoda (...)**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 8 czerwca 2017 r. sygn. akt XII C 1928/15

1. **zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten sposób, że początkową datę płatności odsetek ustawowych jak dla zaległości podatkowych od zasądzonej kwoty 379.976,96 zł ustala na dzień 1 października 2015r. i oddala powództwo o zapłatę tych odsetek za okres wcześniejszy;**
2. **oddala apelację w pozostałym zakresie;**
3. **zasądza od pozwanego na rzecz powoda 8.100 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

Mikołaj Tomaszewski Elżbieta Fijałkowska Piotr Górecki

Sygn. akt I A Ca 953/17

UZASADNIENIE

Powód Powiat (...) wniósł przeciwko pozwanemu Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Wojewodę (...) o zasądzenie kwoty 619.746 zł wraz z ustawowymi odsetkami jak dla zaległości podatkowych:

- od kwoty 313.041,31 zł od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 306.704,54 zł od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty

oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 43.200 zł.

W uzasadnieniu wskazano m., in., że Wojewoda (...) wyznaczył do załatwienia wniosków o zwrot nieruchomości stanowiących własność Miasta P. - Starostę (...). Na realizację powierzonych zadań pozwany w latach 2012 i 2013 przekazywał powodowi dotację celową w wysokości 141.500 zł, która jednak nie była wystarczająca. Wskazana kwota nie pokrywała bowiem rzeczywistych wydatków wynikających ze zleconych zadań, które w 2012 r. wyniosły 454.541,31 zł, a w 2013 r. wyniosły 448.204,54 zł.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych na rzecz pozwanego oraz kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany wskazał, że nie miał obowiązku pokrycia wszelkich wydatków zakwalifikowanych przez powoda jako związanych z zadaniami zleconymi, gdyż Powiat (...) powinien dokonywać wydatków jedynie w zakresie przyznanej dotacji.

Wyrokiem z dnia 8 czerwca 2017 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu:

1) zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 379.976, 96 zł wraz z ustawowymi odsetkami jak dla zaległości podatkowych:

- od kwoty 192.957,67 zł od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 187.019,30 zł od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty;

2) w pozostałym zakresie powództwo oddalił;

3) orzekł o kosztach postępowania stosunkowo je rozdzielając (sygn. aktXIIC 1928/15).

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

Prezydent Miasta P. jako Prezydent miasta na prawach powiatu, wykonujący

zadanie z zakresu administracji rządowej, po wpływie wniosków o zwrot wywłaszczonych nieruchomości stanowiących własność Miasta P. przekazał je w 2004 r. pozwanemu. W roku 2005 Wojewoda (...), po przekazaniu mu przez Prezydenta Miasta P. wskazanych wniosków, działając na podstawie art. 26 § 2 i 3 k.p.a. wyznaczył do ich rozpoznawania Starostę (...), przekazując mu na ten cel coroczną dotację w wysokości 141.500,00 zł. W związku z przyjęciem do rozpoznania wniosków o zwrot nieruchomości konieczne było utworzenie Zespołu (...) działającego w ramach istniejącego już Wydziału (...) Starostwa Powiatowego. Powód utworzył w tym celu nowe stanowiska pracy i w latach 2012-2013 w celu realizacji zadań dotyczących zwrotu nieruchomości zatrudnił sześciu pracowników. Do zadań powołanego zespołu należało orzekanie o zwrocie wywłaszczonych nieruchomości oraz o zwrocie wypłaconego odszkodowania lub nieruchomości zamiennej. Wszyscy pracownicy Zespołu (...) oprócz dyrektora (K. G. (1)) cały efektywny czas pracy wykorzystywali na załatwianie skomplikowanych spraw zwrotowych., posiadali ten sam zakres obowiązków i bardzo zbliżone obciążenie.

W latach (...) Zespół miał dużo więcej pracy, niż w latach poprzednich. Wojewoda (...) wyznaczył powoda do załatwiania wniosków w przedmiocie zwrotu wywłaszczonych nieruchomości bez określenia specyfikacji tych spraw, zatem powód tworząc Zespół (...) wyznaczył liczbę pracowników w granicach ustalonych przez pozwanego etatów kalkulacyjnych, którą w kolejnych latach zmniejszył mając na uwadze racjonalizowanie wydatków i zakres obowiązków z lat ubiegłych. Powołany Zespół (...) rozpatrzył w 2012 r. 42 sprawy z zakresu zwrotów, zaś w 2013 r. rozpatrzył 34 takie sprawy. W latach 2009-2011 powód rozpatrywał kolejno 34,31 i 29 spraw. Na przestrzeni lat 2009-2013 nie było znaczących różnic w ilości wpływających do Zespołu (...) spraw, a liczba rozpatrywanych spraw nie ma cechy istotnego statystycznie zróżnicowania przy kosztach jednej sprawy dla lat 2012-2013 w przedziale

10.799-13.182 zł (przy średniej 11.865 zł). Od 2011 r. zatrudnienie w zespole utrzymywało się na stałym poziomie 6 etatów kalkulacyjnych, przy czym pani K. G. (1) pełniła stanowisko Zastępcy Dyrektora Wydziału (...) w okresie od 01.01.2012 r. do 24.03.2013 r. a od 25.03.2013 r. do 31.12.2013 r. pełniła funkcję Dyrektora Wydziału (...).

W latach 2012-2013 w sumie 6 pracowników Zespołu (...) wykonywało zadania zlecone przez stronę pozwaną w zakresie wniosków o zwrot wywłaszczonych nieruchomości stanowiących własność Miasta P., na które składały się min. sporządzanie decyzji o zwrocie wywłaszczonych nieruchomości, odmowie zwrotu lub wznowienia postępowania o zwrot wywłaszczonych nieruchomości stanowiących własność Miasta P.. Wszyscy pracownicy zatrudnieni byli w pełnym wymiarze 100% i posiadali wymagane dla danego stanowiska kwalifikacje, a wysokość ich wynagrodzenia znajdowała podstawę w przepisach Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. Do zakresu obowiązków pracowników należało min.: 1) wszczynanie postępowań administracyjnych na wnioski stron oraz ich prowadzenie zgodnie z przepisami materialnego prawa administracyjnego i k.p.a., 2) pozyskiwanie i opracowywanie niezbędnych dokumentów w prowadzonym postępowaniu, 3) przygotowywanie projektów pism, postanowień i decyzji, 4) badanie ksiąg wieczystych.

Na funkcjonowanie utworzonego zespołu w roku 2012 r. strona powodowa wydała łącznie kwotę 334.457,67 zł, na którą składały się koszty związane z zatrudnieniem pracowników w wysokości 328.242,27 oraz eksploatacją budynku, w którym mieści utworzony zespół oraz min. kosztami usług telekomunikacyjnych czy zakupu materiałów w wysokości 6.215,40 zł, tj. 192.957,67 zł ponad przyznaną przez Wojewodę (...) dotacją celową. W 2013 r. koszty te wyniosły łącznie 328.519,30 zł. (321.333,71 zł kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników oraz 7.185,53 zł związane z wydatkami pozaosobowymi), czyli 187.019,30 zł ponad przekazaną przez pozwanego dotację. Środki jakie otrzymało Starostwo Powiatowe w ramach dotacji na wykonywanie zadań zleconych zostały więc przeznaczone min. na wynagrodzenia dla pracowników wraz z innymi świadczeniami pochodnymi jak wpłaty na (...) i (...)płacony przez pracodawcę, jak też wpłaty na Zakładowy(...) oraz wydatki związane z eksploatacją budynku, w którym działa zespół. We wskazanym okresie przeznaczono na te cele kwotę 379.976,97 zł z budżetu powoda.

W latach 2012-2013 pozwany przekazał Staroście (...) dotacje na realizację zadań z zakresu administracji rządowej zleconych powodowi w łącznej wysokości 738.819,00 zł i 688.806 zł, nie wyodrębniając jednakże kwoty przypadającej na funkcjonowanie Zespołu (...). Wobec powyższego, powód słusznie uznał, iż analogicznie do lat poprzednich pozwany przekazał mu kwotę 141.500,00 zł na realizację zadań w roku 2012 oraz 2013. Strona pozwana przyznała kwotę we wskazanej wysokości pomimo toczących się między stronami postępowań sądowych, w których orzekano o obowiązku zapłaty różnicy między kwotą przekazanej dotacji a wartością rzeczywistych wydatków poniesionych przez powoda na realizację zleconych zadań za lata ubiegłe. Powód, na wykonanie zadań zleconych, wydał w spornym okresie kolejno 334.457,67 zł oraz 328.519,30 zł, czyli łącznie 379.976,97 zł ponad przyznaną na wskazany okres łączną kwotę 283.000 zł (2 x 141.500, zł). Kwoty te zostały poniesione ze środków własnych powoda. Przekazywana przez pozwanego kwota 141.500 zł nie wystarczała na terminowe i pełne załatwienie zleconych powodowi spraw.

Pismem z dnia 16 września 2015 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty należności dochodzonej pozwem, lecz pomimo wezwania pozwany nie spełnił żądanego świadczenia. W odpowiedzi na to wezwanie z dnia 29. 9.2015r. pozwany nie podważył faktu przekazywania dotacji celowej w wysokości 141.500 zł w roku 2012 i 2013, a jedynie poddał w wątpliwość zasadność oraz wysokość dochodzonej pozwem kwoty przekraczającej te wartości. Począwszy od 2015 r. dotacja celowa na realizację zleconych zadań w sprawach orzekania o zwrocie nieruchomości położonych w P. utrzymywała się na pewno także w 2012 i 2013 niezmięionej wysokości 141.500 zł.

W ocenie sądu I instancji powództwo, którego podstawa prawna był art. 49 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, zasługiwało na uwzględnienie w części, tj. co do kwoty 379.976,97 zł. Na kwotę tę składa się:

- za rok 2012 kwota 186.742,27 zł tytułem wynagrodzeń pracowników Zespołu (...) oraz kwota 6.215,40 zł kosztów pozaosobowych (192.957,67 zł)

- za rok 2013 kwota 179.833,77 zł kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników oraz 7.185,53 zł związane z wydatkami pozasobowymi (187.019,30 zł) .

Apelację od powyższego wyroku w pkt 1 i 3 wniósł pozwany domagając się jego zmiany poprzez oddalenie j powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżalnej części i - w każdym wypadku - o zasądzenie na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesowych w postępowaniu apelacyjnym w tym na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Prokuratoria Generalna podniosła przy tym następujące zarzuty odwoławcze:

1) naruszenie art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 290 § 1 k.p.c. „poprzez niewłaściwą wykładnię i uznanie, że opinia odpowiada na pytanie o wysokość uzasadnionych kosztów wykonywania zadania polegającego na załatwianiu wniosków dotyczących zwrotu nieruchomości z terenu Miasta P., co doprowadziło do uwzględnienia powództwa”,

2) naruszenie art. 244 § 1 k.p.c., „przez niewłaściwe zastosowanie i pominięcie mocy dokumentów urzędowych sprawozdań budżetowych wskazujących, że strona pozwana przekazała stronie powodowej na zadania z zakresu gospodarki nieruchomościami kwoty znacznie przekraczające kwoty dochodzone pozwem, co doprowadziło do uwzględnienia powództwa”,

3) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. „przez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, iż:

a. Wojewoda (...) przekazał w 2012 i 2013 r. Powiatowi (...) kwoty po 141.500 zł na wykonywanie zadania polegające na załatwianiu spraw z właściwości Prezydenta Miasta P.,

b. uznanie, iż pracownicy Zespołu (...) wykonywali wyłącznie czynności przypisane do zadań tego Zespołu, mimo że ilość załatwianych przez nich spraw pozostaje w rażącej rozbieżności z wielkością zatrudnienia w Zespole,

4) naruszenie art. 49 ust. 5 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego przez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że załatwienie 170 i 30 spraw uzasadnia zatrudnienie takiej samej liczby pracowników,

5) naruszenie art. 49 ust. 3 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że wycena kosztów zadania następuje poprzez odniesienie do poziomu wydatków właściwych dla jednostek samorządu terytorialnego a nie dla administracji rządowej,

6) naruszenie art. 49 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w zw. z art. 6 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, iż to na stronie pozwanej ciąży ciężar dowodu, że przekazana kwota była wystarczająca na polerycie uzasadnionych wydatków, podczas gdy to strona powodowa wywodzi skutki prawne z zaniechania pozwanego, zatem to ona winna wykazać, że do zaniechania doszło,

7) naruszenie art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy finansach publicznych przez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że prawidłowe były wydatki poniesione przez stronę powodową mimo iż następowały one niezgodnie z zasadami prawa budżetowego - dokonywania wydatków wyłącznie w zakresie określonymi środkami zarezerwowanymi (w budżecie planie finansowym),

8) naruszenie art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, iż termin wymagalności roszczenia następował w dniu wezwania podczas gdy z samego wezwania wynika, że następował on siedem dni po doręczeniu wezwania,

7) naruszenie art. 750 pkt 1 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie i nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia roszczenia.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego wg norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości „sześciokrotności stawki minimalnej, tj. kwoty 48,000 zł”.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu zważył, co następuje.

Apelacja była uzasadniona jedynie częściowo w zakresie rozstrzygnięcia o odsetkach. Sąd odwoławczy podziela ustalenia faktyczne sądu I instancji i tym samym przyjmuje je za własne. Wypada zatem w tym miejscu odnieść się do zarzutów apelacyjnych.

Nie był trafny zarzut naruszenia art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 290 § 1 k.p.c. „poprzez niewłaściwą wykładnię i uznanie, że opinia odpowiada na pytanie o wysokość uzasadnionych kosztów wykonywania zadania polegającego na załatwianiu wniosków dotyczących zwrotu nieruchomości z terenu Miasta P.”. Nie było żadnych uzasadnionych podstaw, aby uznać za nieprzydatną opinie biegłego M. B.. Opinia ta była nad wyraz szczegółowa i odnosiła się także do wątpliwości, które zgłaszał pozwany w toku procesu. W szczególności opinia uzupełniająca biegłego z 31 stycznia 2017 r. oraz ustne wyjaśnienia biegłego złożone na rozprawie w dniu 6 kwietnia 2017 r. pozwoliły ustalić wysokość uzasadnionych kosztów wykonywania zadania polegającego na załatwianiu wniosków dotyczących zwrotu nieruchomości. Problematykę te opisał sąd I instancji, a zatem wystarczy tylko przypomnieć, że na obowiązki związane z referatem zwrotów przypadło 26.09% wynagrodzenia, natomiast dopełnienie do 100% przypada na jej obowiązki nie związane z referatem zwrotów. W 2012 r. była to kwota 2.199,05 zł brutto miesięcznie, podczas gdy na inne wydziały przypadała pozostała kwota jej wynagrodzenia w wysokości 10.006,97 zł miesięcznie czyli dopełnienie do średniego wynagrodzenia w danym roku (rocznie 120.083,64 zł tj. 10.006,97 x 12). W 2013 r. kwota wynagrodzenia przypadająca na Zespół (...) wyniosła 2.232,25 zł brutto miesięcznie, a na inne wydziały 9.973,77 zł miesięcznie (rocznie 119.685,24 zł tj. 9.973,77 x 12.). Wobec powyższego od kosztów poniesionych przez powoda w podanym okresie należało odjąć część kosztów przypadającą na wynagrodzenie K. G. za wykonywanie czynności niezwiązanych z zadaniami zleconymi Zespołowi (...). Wobec powyższego, od żądanej przez powoda za 2012 r. kwoty 313.041,31 zł należało odjąć kwotę 120.083,64 zł, co dało kwotę niedoboru w wysokości 192.957,67 zł. Z kolei od żądanej przez powoda za rok 2013 kwoty 306.704,54 należało odjąć część wynagrodzenia K. G. (3) za ten rok przypadającą na inne referaty w wysokości 119.685,24 zł, co dawało łączny niedobór w wysokości 187,019,30 zł. Łącznie zatem powodowi za czas objęty pozwem należy się kwota 379.976,96 zł. Nie powinno być wątpliwości, co do poglądu biegłego, że przekazywana przez pozwanego kwota 141.500,00 zł nie wystarczała na terminowe i pełne załatwienie zleconych powodowi spraw.

Dane te wynikały z opinii biegłego, a zatem zarzuty naruszenia art. 278 § 1 k.p.c. z którego wynika, że „W wypadkach wymagających wiadomości specjalnych sąd po wysłuchaniu wniosków stron co do liczby biegłych i ich wyboru może wezwać jednego lub kilku biegłych w celu zasięgnięcia ich opinii”, nie był trafny tak jak i zarzut naruszenia art. 290 § 1 k.p.c.

Chybiony był także zarzut naruszenia art. 244 § 1 k.p.c., „przez niewłaściwe zastosowanie i pominięcie mocy dokumentów urzędowych sprawozdań budżetowych wskazujących, że strona pozwana przekazała stronie powodowej na zadania z zakresu gospodarki nieruchomościami kwoty znacznie przekraczające kwoty dochodzone pozwem”. Po pierwsze, dokumenty o których mowa w zarzucie były przedmiotem badania biegłego. Po drugie, nie było sporne, że pozwany przekazał powodowi inne i wyższe kwoty, jednakże obejmowały one inne dotacje celowe związane z innymi zadaniami powierzonymi.

Nie można uznać zasadności zarzutu naruszenia przepisu z art. 233 § 1 k.p.c. Zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów wyrażoną w tym przepisie, sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania i na podstawie „wszechstronnego rozważenia zebranego materiału”. Zarzut naruszenia omawianego przepisu byłby skuteczny wówczas, gdyby apelujący wykazał, że Sąd Okręgowy uchybił podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów. Nie ulega wątpliwości, że zebrany materiał dowodowy został zgromadzony prawidłowo w oparciu o naprowadzone przez strony dowody, po czym sąd I instancji prawidłowo go ocenił zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów. Nie można przyjąć, aby przepis art. 233 § 1 k.p.c. został naruszony przez uznanie, iż „Wojewoda (...) przekazał w 2012 i 2013 r. Powiatowi (...) kwoty po 141.500 zł na wykonywanie zadania polegające na załatwianiu spraw z własności Prezydenta Miasta P.”. Z poczynionych ustaleń wynikało, że powyższa kwota

była dotacją celową a przy tym była ona niewystarczająca, co jednoznacznie wynikało z opinii biegłego. Dowolne było twierdzenie autora apelacji, jakoby „pracownicy Zespołu (...) wykonywali wyłącznie czynności przypisane do zadań tego Zespołu”, skoro kwestia ta została w sposób prawidłowy - zgodny z materiałem dowodowym - wyjaśniona. Należy wskazać - za sądem I instancji - iż przekazywana przez pozwanego dotacja celowa miała zapewnić środki na utrzymanie 8 etatów kalkulacyjnych w Zespole (...), tymczasem w latach 2012-2013 w powołanym zespole zatrudnionych było zaledwie 6 osób, a pomimo tego przekazywana przez pozwanego dotacja nie wystarczała nawet na pokrycie kosztów wynagrodzenia zatrudnionych pracowników, czego pozwany musiał mieć świadomość od kilku lat, gdyż w tym zakresie toczyły się przeciwko niemu postępowania sądowe.

Nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut naruszenia prawa materialnego, a mianowicie art. 49 ust. 5 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego przez przyjęcie, że załatwienie 170 i 30 spraw uzasadnia zatrudnienie takiej samej liczby pracowników. Autor tak postawionego zarzutu, nie uwzględnia chociażby tego, że sprawy rozpoznawane przez Zespół były w ostatnich latach coraz bardziej skomplikowane i wymagała większego nakładu czasu pracy, a więc okres rozpoznania danej sprawy się wydłużał. Coraz więcej zatem sprawa nie była zakończona w roku w którym wpłynęła i jej rozpoznanie przechodziło na kolejne lata.

Nie był trafny zarzut naruszenie art. 49 ust. 3 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że wycena kosztów zadania następuje poprzez odniesienie do poziomu wydatków właściwych dla jednostek samorządu terytorialnego, a nie dla administracji rządowej. Powodowy Powiat (...) ma prawo od pozwanego Skarbu Państwa domagać się prawdziwych realnych i rzeczywistych kosztów poniesionych w związku z wykonywaniem zadania przez tenże Skarb Państwa zleconego. Podstawą tego prawa jest art. 49 ust. 6 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Przepis ten stanowi samodzielną podstawę do wystąpienia z roszczeniem o zapłatę na rzecz jednostki, której zlecono wykonanie zadań z zakresu administracji rządowej, gdy przekazana dotacja nie zapewnia pełnego i terminowego wykonania zleconych zadań (wyrok Sądu Najwyższego z 10 lutego 2012 r. sygn. akt II CSK 195/11). Przepis ten nie uzależnia istnienia roszczenia o uzupełnienie dotacji od niedotrzymania warunku określonego w ust. 3 omawianego artykułu, lecz warunku określonego w ust. 5 tego artykułu. Właściwą wysokość dotacji określa oczywiście również treść ust. 1 art. 49 ww. ustawy, który stanowi, że jej wysokość powinna zapewniać realizację zleconych zadań. Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego prawidłowo ustalił, że pełne wykonanie zleconych zadań w ramach Zespołu (...) w latach 2012-2013 wymagało przekazania w formie dotacji celowej kwoty wyższej od tej, którą faktycznie przekazano powodowi.

Chybiony okazał się także naruszenia art. 49 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w zw. z art. 6 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, iż to na stronie pozwanej ciąży ciężar dowodu, że przekazana kwota była wystarczająca na pokrycie uzasadnionych wydatków, podczas gdy to strona powodowa wywodzi skutki prawne z zaniechania pozwanego. Niewątpliwie powód wykazał, między innymi w drodze opinii biegłego, że przekazana przez pozwanego dotacja celowa była niewystarczająca. Skoro pozwany stanowisko to poparte stosownym materiałem dowodowym kwestionował, jego rolą było, zgodnie z ogólną zasadą rozkładu ciężaru dowodowego (art. 6 k.c.), wykazanie okoliczności przeciwnych, czego jednak nie uczynił

Nie mógł też odnieść zamierzonego skutku prawnego zarzut naruszenia art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych przez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że prawidłowe były wydatki poniesione przez stronę powodową mimo, iż następowały one niezgodnie z zasadami prawa budżetowego - dokonywania wydatków wyłącznie w zakresie określonymi środkami zarezerwowanymi w planie finansowym. Przepis art. 52 ust. 2 ustawy o finansach publicznych wskazuje na możliwości wzruszenia dyrektywności wydatków ujętych w planach finansowych jednostek sektora finansów publicznych i nie dotyczy sytuacji, w której dotacja na zadania z zakresu administracji rządowej nie została przekazana w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie zleconych zadań. Prawdą jest, że w debacie o problemie niedostatecznego finansowania z budżetu centralnego realizacji zadań zleconych pojawiają się głosy, że dopłata samorządów do zadań zleconych stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Jednak, podstawą formułowania tego poglądu nie jest przepis wskazany przez skarżącego, a art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t. j.: Dz. U. z 2013 r., poz. 168). Zgodnie z nim naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest dokonanie wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia

określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących dokonywania poszczególnych rodzajów wydatków. Z drugiej jednak strony nie można tracić z pola widzenia, że przekazanie jednostce samorządu terytorialnego zadania zleconego z zakresu administracji rządowej oznacza, że jego realizacja staje się dla tej jednostki obligatoryjne a zaniechanie lub ograniczenie wykonania przekazanego zadania do pułapu zapewnionych środków finansowych z budżetu państwa naraża jednostkę samorządu terytorialnego choćby na ryzyko postawienia zarzutu bezczynności organu, przewlekłości toczzonego postępowania lub odpowiedzialności odszkodowawczej w oparciu o przepisy kodeksu cywilnego. Z uwagi na powyższe względy uzasadnione wydaje się stosowanie do ww. przepisów regulujących odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych zasad wykładni celowościowej i nieobciążanie w przypadku finansowania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych ze środków własnych pracowników tych jednostek (tak też: wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 30 kwietnia 2015 r., IACa 1397/14).

Nietrafny był zarzut naruszenie art. 750 pkt. 1 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie i nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia roszczenia. Kwestia ta została już przesądzona w orzecznictwie sądów powszechnych, a także Sądu Najwyższego. Roszczenie, którego podstawę stanowi art. 49 ust. 3 ustawy z 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, nie jest roszczeniem związanym z prowadzeniem działalności gospodarczej i ulega przedawnieniu w terminie dziesięcioletnim (art. 118 k.c.). Skrócony do dwóch lat termin przedawnienia określony w art. 751 pkt 1 k.c. jest związany z wykonywaniem czynności przez profesjonalistów uczestniczących w obrocie gospodarczym, nie sposób przyjąć, że ma on zastosowanie do roszczenia unormowanego w art. 49 ust. 6 ustawy z 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (wyrok z dn. 20 lutego (...), V CSK 295/14, LEK (...)).

Zasadny natomiast okazał się zarzut naruszenia art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, iż termin wymagalności roszczenia następował w dniu wezwania. Przepis art. 49 ust. 6 ustawy z 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego nie daje podstaw do naliczania odsetek w sposób określony przez powoda. Z przepisu tego nie wynika też od jakiego momentu należne są odsetki w wypadku przekazania dotacji. Należy więc przyjąć w tym względzie, że na zasadach ogólnych odsetki należne są od dnia opóźnienia (art. 481 § 1 k.c.). Powód nie przedłożył dowodu potwierdzającego datę doręczenia pozwanemu wezwania do zapłaty z dnia 16 września 2015 r. W tej sytuacji należało przyjąć, że odsetki od zasądzonej kwoty w wysokości jak dla zaległości podatkowych należne są po upływie dwóch tygodni od daty wysłania pocztą wezwania, co miało miejsce także w dniu 16 września 2015 r. (k. 434).

Z tego więc względu sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w pkt 1 jedynie w ten sposób, że datę początkową płatności odsetek ustawowych jak dla zaległości podatkowych od

zasądzonej kwoty 379.976,96 zł ustalił na dzień 1 października 2015 r., oddalając powództwo o odsetki ustawowe w pozostałym zakresie (art. 386 § 1 k.p.c.).

W pozostałym zakresie apelację jako bezzasadną oddalił (art. 385 k.p.c.). W pkt 3 wyroku sąd odwoławczy zasądził od pozwanego na rzecz powoda 8.100 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym (art. 98 k.p.c. i § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie).

Piotr Górecki Elżbieta Fijałkowska Mikołaj Tomaszewski

--	--	--	--